

חקלאים יקרים,

סוף חודש אוגוסט כבר כאן, תקופת החופשות עדיין בעיצומה, אבל החצבים המבצצים בשדות מבשרים על תחילתו של הסתיו ועל עונה חקלאית חדשה שבפתח. זהו זמן מעבר, שבו אנחנו גם נושמים עמוק אחרי חודשי הקיץ המתגרים וגם מתחילים להיערך לשנה הקרובה, עם כל האתגרים וההזדמנויות שהיא מביאה עמה לענף החקלאות. **לפניכם עיקרי העדכונים מהשבוע האחרון.**

● **קיצוץ מכסות המים לחקלאות** - בשנים האחרונות מתמודדת החקלאות הישראלית עם עלויות משמעותיות של המים השפירים לחקלאות, לצד מציאות של שינויי אקלים ואי־ודאות בכמות המשקעים. בעקבות הבצורת הקשה השנה והתחזית לשנת בצורת נוספת בשנת 2026, רשות המים החליטה להביא לדיון במועצת רשות המים ביום חמישי האחרון (21/8) הצעה לקיצוץ בהקצבת המים השפירים לחקלאות לשנת 2026 ב-37%, לעומת הקצבת המים השפירים בשנת 2025. שר האנרגיה, אלי כהן, החליט **לדחות**, את החלטת מליאת רשות המים לקצץ במכסת המים לחקלאות. החלטה שעוררה דאגה רבה בקרב החקלאים. השר כהן הדגיש כי "חקלאות היא ציונות, ובמיוחד בימים רגילים אלה, לא אתן לפגוע בחקלאות הישראלית. החלטת רשות המים התקבלה ללא כל היועצות מוקדמת עם הגורמים הרלוונטיים ואינה מקובלת עליי. הנושא ייבחן לעומק על ידי כלל הגורמים המקצועיים, ויימצאו פתרונות שיבטיחו גם את יציבות משק המים וגם את המשך פיתוח החקלאות".

הצעת רשות המים לקצץ בהקצבת המים השפירים נתפסה בעיני החקלאים כאיום ממשי על יכולתם להמשיך בגידול ירקות, פירות וגידולי צומח נוספים. כעת, עם דחיית המהלך, נפתח חלון הזדמנות לגבש מדיניות מוסכמת שתאזן בין צרכי משק המים הלאומי לבין הצורך להבטיח ביטחון מזון למדינת ישראל. בהתחשב במשבר האקלים שקיים.

בהמשך למכתבים שנשלחו ע"י ראש רשות המים, בתחילת השבוע שעבר נשלחו מכתבים לראש רשות המים [ע"י מנכ"ל משרד החקלאות ובטחון המזון אורן לביא ועל ידי ההתאחדות](#) שמביעים התנגדות להצעת הקיצוץ של רשות המים. בנוסף [פורסמה כתבה](#) בנושא בידעויות אחרונות ע"י הכתבת אילנה קוריאל.

הצוות המקצועי במשרד החקלאות ובטחון המזון, שעוסק בנושא המים לחקלאות, בראשותו של יובל ליפקין, נציג המשרד במועצת רשות המים, פעל בגיבוי של השר, ח"כ אבי דיכטר ובגיבוי של מנכ"ל המשרד, בתאום עם הארגונים החקלאיים, לפני הישיבה של המועצה ובזמן הישיבה על מנת למנוע את ההחלטה על הקיצוץ. כעת ולאפשר שיח בין כל הגורמים על הפתרונות למצב המורכב שנוצר.

יו"ר מרכז השלטון האזורי, שי חג'ג', בירך על המהלך ואמר: "אני מודה לשר אלי כהן על התערבותו וביטול ההחלטה. הצעד הנכון עבור החקלאות ועבור מדינת ישראל הוא לעצור את הפגיעה המתוכננת ולפתוח בדיון מחודש, בשיתוף החקלאים, הרשויות המקומיות והגורמים המוסדיים".

אנו מודים לכל מי שטרח ופנה וכנראה גם השפיע על ההחלטה החשובה הזו. יש לנו עוד עבודה רבה ואני בטוח שנצליח לשכנע את הגורמים השונים שניתן למזער את הפגיעה בחקלאות הצומח ואת הפגיעה בביטחון המזון.

● **כנס הנהגות של תנועת המושבים** – תנועת המושבים נערכים לקיים את הכנס ה-11 להנהגות המושבים בסוף חודש אוקטובר (29-30/10) בים המלח. בכנס ישתתפו נשיא המדינה, שרים וחברי כנסת. יתקיימו דיונים ופאנלים במגוון נושאים. מוזמנים להירשם [פה](#).

• **פיצויים לחקלאים בשל מבצע "עם כלביא"** – ביום ראשון שעבר (17/8) התקיימה במשרד החקלאות וביטחון המזון ישיבה בנושא הפיצויים לחקלאים בשל מבצע "עם כלביא". בהשתתפות אנשי משרד החקלאות וביטחון המזון, מועצת הצמחים וצוות ההתאחדות. בתקופה הקרובה יפורסם נוהל פיצויים להערות הציבור ואנו כולנו תקווה שהחקלאים שנפגעו יקבלו את הפיצוי המגיע להם.

• **פטור ממכס על יבוא חלב** – המחסור בחלב טרי ברשתות השיווק בתקופה האחרונה, הציף חשש ממשי כי בתקופת החגים הקרובים ייווצר מחסור בחלב ניגר שבפיקוח, זאת בשל השבתת המחלבות במשך תשעת ימי החג הצפויים. לנוכח המצב ולאחר שהתברר שעלול להיות מחסור של כ-5 מיליון ליטר חלב ניגר שבפיקוח על המדפים, שר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר, פנה לשר האוצר וביקש לפרסם צו שיאפשר יבוא חלב ניגר במשך שבעה שבועות בלבד ללא מכס, כדי לתת מענה נקודתי למחסור הצפוי בחגים. בתגובה לפנייתו של שר החקלאות הודיע שר האוצר, בצלאל סמוטריץ', כי יחתום על צו למתן פטור מלא ממכס ליבוא חלב ניגר לתקופה של חצי שנה – עד פברואר 2026. לבקשת היבואנים וכנראה גם לבקשת גורמים נוספים שרואים באירוע זה הזדמנות לפגיעה ביצרני החלב ובתעשייה שמעבדת אותו.

דגן יראל, מנכ"ל התאחדות יצרני החלב, תקף בחריפות את ההחלטה ואמר: "ההחלטה מנותקת מהמציאות, פוגעת בביטחון המזון הלאומי ובפרנסתם של הרפתנים, במיוחד בעוטף ובגבול הצפון, ומעניקה יתרון ליבואנים ולרפתנים מפולין, מדינה שבה נשמעות קריאות אנטישמיות נגד ישראל. **בלי חלב ישראלי ובלי ייצור מקומי – אין ביטחון מזון בישראל**". נכון לעכשיו, קיים חלון להגשת "הערות ציבור" עד היום (יום ראשון, 24/8). [התאחדות יצרני החלב](#), [התאחדות חקלאי ישראל](#), [מועצת החלב](#) ומשרד החקלאות נערכים להגיש את עמדותיהם.

• **עודפי בצל** – מועצת הצמחים [פנתה](#) לשר החקלאות וביטחון המזון, ח"כ אבי דיכטר בדרישה **לעצור** את היבוא המאסיבי של בצל למאכל, שפוגע במגדלים המקומיים. המכתב מדגיש כי יש בישראל **די והותר לכיסוי הצריכה המקומית** בזכות כ-170 מגדלים על פני כ-25 אלף דונם, עם פוטנציאל ייצור של כ-100 אלף טון. בשנים האחרונות מחלות ויראליות פגעו ביבול והיבוא מילא את החסר, אך כיום היבוא מיותר, גורם להצפת השוק, לקריסת המחירים (ירידה ל-4.5 ₪ לק"ג) ולחוסר כדאיות בגידול מקומי. לטענת מועצת הצמחים, לחקלאי יש פתרונות לאתגרים האגרוטכניים, אך הסוגיה העיקרית היא חוסר ודאות כלכלית. ההמלצה המרכזית היא להעניק למגדלים רשת ביטחון כלכלית ולהעדיף ייצור מקומי על פני יבוא. **מאיר יפרח מזכיר ארגון מגדלי הירקות אמר:** "המצב בו חקלאי שוקל מה לעשות עם התוצרת העודפת הוא בלתי נסבל. חייבים להכין קרן של כ-24 מיליון שקל שתהיה משותפת לחקלאות, לאוצר ולחקלאים. זה צורך אמיתי ופתרון שיענה למצב שנוצר כי זה משיג את התוצאה של ביטחון המזון."

• **הטעיית צרכנים בסימון ארץ מקור של תוצרת חקלאית מיובאת** – הרשות להגנת הצרכן הודיעה על כוונתה להטיל קנס בספי של כ-946 אלף שקל על רשת **יוחננוף**. הקנס ניתן בעקבות הפרות של חוק הגנת הצרכן. בבדיקות נמצאו מאות מוצרים ללא תגי מחיר, מקרים בהם המחיר בקופה היה גבוה מהמחיר שהוצג, וכן **טעויות בסימון ארץ המקור של תוצרת חקלאית מיובאת**. הרשות הדגישה כי שקיפות במחירים ובמקור המוצרים היא בסיס להגנת הצרכן. ליוחננוף ניתנה זכות טיעון בתוך 45 יום. מהרשת נמסר כי היא פועלת בחוק ותטפל בנושא מול הגורמים הרלוונטיים. [לכתבה המלאה ב-Ynet](#). חוק סימון ארץ מקור נכנס לתוקף בדצמבר 2023 ולצערנו לא מספיק אוכפים אותו. אנו מודים לרשות להגנת הצרכן על עבודתה.

● **אפקט טראמפ ושוק המנגו בישראל** – המכס שהטילה ארה"ב על יבוא מברזיל גרם להסבת כמויות גדולות של מנגו לשוק האירופי, מה שהציף את השוק והוביל לירידות חדות במחירים גם בישראל. כיום הצרכן משלם כ-7.9 ₪ לק"ג, בעוד המגדלים מקבלים רק כ-1.5 ₪ – פער גדול שמוביל להפסדים כבדים. יו"ר שולחן המגדלים, **אלקנה בן ישר**, הסביר כי מכלול גורמים יצר את המשבר: יבול גבוה מהרגיל, שינויי אקלים שהביאו להבשלה מוקדמת, והסטת סחורה מברזיל לאירופה בעקבות המכס האמריקאי – וכתוצאה מכך ישראל נותרה עם עודפים משמעותיים. לדבריו: "**הפער בין מה שהצרכן משלם לבין מה שהחקלאי מקבל עצום, ולצערנו החקלאים סוגרים את העונה בהפסדים**". ירון בלחסן מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות אמר: "**עקב המשבר הקשה שנקלע ענף המנגו והפגיעה הכלכלית הקשה במגדלים שחלקם השנה על סף קריסה נדרשת עבורם תוכנית סיוע על מנת לשמר את הענף בעתיד**".

● **הלובי החקלאי במאבק נגד יבוא עוף מברזיל** – ביום שני שעבר (18/8) קיימו שיחה בזום עם חברי השדולה החקלאית בבנסת בנושא מניעת פתיחת יבוא בשר עוף קפוא כשר מברזיל. בישיבה הוצגו החששות מהפגיעה הקשה בענף המקומי ובפריפריה, והודגש הצורך בהגנה כלכלית וחיקיתית באמצעות העלאת מכס, הימנעות ממכסות פטורות ליבוא ללא מכס ויצירת מנגנון ויסות מפוקח. לצד זאת, הוצעו צעדים פוליטיים ותקשורתיים, בהם הפעלת לחץ על הרבנות, קמפיין ציבורי להעלאת המודעות לביטחון המזון ופיקוח מחירים. הוחלט לפעול לקיום פגישות דחופות עם שרי האוצר והחקלאות, לשלוח מכתב רשמי בנושא של השדולה לשרים, להכין חומרים מקצועיים על מצב הענף ולהקים ועדה מייעצת לקמפיין התקשורתי.

● **מתווה עבור דגי הבסיס (אמנון בורי קרפיון)** – במהלך שבוע שעבר התקיימו מספר פגישות בין ארגון מגדלי הדגים, נציגי משרד החקלאות וביטחון המזון אילנה דרור ואני. הפגישות עסקו במתווה הורדת מכסים על יבוא דגי בסיס ובמקביל השקעות בצמיחה של הענף באמצעות מעבר לגידול של דגי איכות במתקנים אינטנסיביים, והצעה כספית של אג"ת להמשך תמיכה ישירה בגידול דגי הבסיס. המשתתפים דנו בצורך בהבנת השווי הכלכלי של המכס כדי להבטיח תמיכה כספית מתאימה, בהורדה הדרגתית של המכסים (ולא בבת אחת), ובהצעה הכספית של האוצר. הודגש שחייבים לבחון איך ההצעה הכספית של האוצר מתכתבת עם השווי של המכס שקיים כיום, אותו אג"ת מבקש לבטל.

● **פגישת היכרות עם ד"ר צביקה אבני** – ביום ראשון שעבר (17/8) אילנה דרור ואני קיימו פגישת היכרות עם ד"ר צביקה אבני ראש מטה מנכ"ל משרד החקלאות וביטחון המזון אורן לביא. צביקה הגיע לתפקיד לאחר שהוא עובד במשרד שנים רבות בעיקר בשירותים הווטרינרים. אנו נמשיך לעבוד בשיתוף פעולה ונשמח להמשיך ולקיים ישיבות תקופתיות לקידום החקלאות.

● **פרסום להערות הציבור - הקצאת עובדים זרים בענפי החקלאות לשנת 2026** – לראשונה משרד החקלאות וביטחון המזון מפרסם את קובץ ההמלצות להערות החקלאים בטרם מעביר את המלצתו לרשות אוכלוסין ורשות ההגירה. הליך זה נועד לטייב ההמלצות להקצאה. משרד החקלאות וביטחון המזון ימליץ לרשות האוכלוסין וההגירה על הקצאת עובדים זרים בענפי החקלאות לשנת 2026, במהלך חודש ספטמבר 2025. ניתן להעביר הערות [לטיטות ההמלצות המפורסמת](#) למתכנן האחראי במחוז אליו משתייך החקלאי עד ליום 4.9.25.

● **ועידת ישראל לחקלאות** – בימים 2-4 בספטמבר 2025 תתקיים בירושלים ועידת ישראל לחקלאות של משוב. ניתן לראות את התכנית [פה](#). וניתן להירשם [פה](#).

• **מועצת ארגון מגדלי הפירות** – מועצת ארגון מגדלי הפירות התכנסה בשבוע שעבר (יום שני 18/8) בבית יד לבנים בכפר ויתקין. בישיבה הצגתי את הפעילות האחרונה של ההתאחדות עם ההתמקדות בתיקון 31 בחוק המים, נושא הסכם הסחר עם ארה"ב, עובדים זרים ועוד. בישיבה אורן עמיאל מנכ"ל מים לישראל הציג את נושא תיקון חוק 31 והעבודה שנעשית בימים אלה. **תודה לירון בלחסן על ההזמנה.**

• **עדכוני נהלים** - מינהלת ההשקעות של משרד החקלאות וביטחון המזון ממשיכה להוציא נהלים חדשים להשקעות בחבל תקומה.

• **נוהל לתמיכה בהשקעות הון בחקלאות בחבל תקומה** - בעקבות מתקפת 7 באוקטובר, הממשלה קבעה כי שיקום חבל תקומה יתבסס על פיתוח חקלאות מתקדמת כמנוע לאומי וביטחוני. משרד החקלאות ומנהלת תקומה פרסמו מסלול סיוע ייעודי להשקעות הון במשקים, במטרה לצמצם נזקים, לייצל שימוש בקרקע, מים וכוח אדם, ולהגביר מיכון וחדשנות בענף. [הנוהל החדש](#) לשנת 2025 מיועד לזכאים **שלא קיבלו** בשנת 2024 את מלוא תקרת ההשקעה המגיעה להם או שלא קיבלו כלל. ניתן להגיש בקשות תמיכה לשנת 2025 במסגרת נוהל זה החל מיום 25.8.25 עד ליום 18.9.25, באמצעות מערכת התמיכות המרכזית של משרד החקלאות וביטחון המזון - מערכת ה"תאנה".

• **נוהל לתמיכה בהעתקת מבני בעלי חיים בחבל תקומה** - במטרה לעודד גידול דמוגרפי במרחב הכפרי בחבל תקומה, בד בבד עם חיזוקה ופיתוחה של החקלאות המקומית, מפורסם בזאת, במסגרת מהלך משותף למשרד החקלאות וביטחון המזון ומינהלת תקומה, נוהל לתמיכה בהעתקת מבני בעלי חיים בחבל תקומה, בהיותם מבנים חקלאיים עתירי הון, במקרים בהם ההעתקה תאפשר הקמת שכונת מגורים. ניתן להגיש בקשות תמיכה במסגרת [נוהל זה](#) החל מיום 27.8.25 עד ליום 21.9.25, באמצעות מערכת ה"תאנה".

• **נוהל תמיכה לעידוד חקלאים חדשים בחבל תקומה** - בעקבות מתקפת 7 באוקטובר קבעה הממשלה את שיקום חבל תקומה והעמדת החקלאות בו כיעד לאומי וביטחוני. משרד החקלאות ומנהלת תקומה גיבשו מסלול סיוע ייעודי להשקעות הון, ובעת פורסם נוהל חדש המיועד לחקלאים חדשים באזור, לעידוד השקעות ארוכות טווח בענפים המרכזיים. [הנוהל](#) מופנה לחקלאים **שלא מימשו** את מלוא זכאותם להשקעה בשנת 2024, או שלא קיבלו השקעה כלל. ניתן להגיש בקשות תמיכה לשנת 2025 במסגרת נוהל זה החל מיום 26.8.25 עד ליום 21.9.25, באמצעות מערכת ה"תאנה".

נאחל מכאן החלמה מהירה לפצועים בגוף ובנפש, ונחזק את הקהילות וכלל אזרחי ישראל בעורף. ואנו כמובן ממשיכים לקוות ולצפות לראות את 50 החטופים חזרה בארץ, מי לחיים ולשיקום, ומי לקבר ישראל. אני מאחל לכלל חיילי צה"ל בכל מקום שהם שיעשו חייל ויחזרו הבייתה בשלום.

אורי דורמן

מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל

העתק: עמית יפרח - יו"ר התאחדות חקלאי ישראל

